

dosar nr. 2ra-219/2020

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător: (I. Potînga)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tudor Călugăreanu,
reprezentat de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția
“Moldsilva” împotriva lui Tudor Călugăreanu cu privire la încasarea datoriei,
dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de Tudor Călugăreanu și s-a menținut hotărârea din
27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2016, Agenția “Moldsilva”, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Tudor Călugăreanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Agenția “Moldsilva”, a indicat că între
Agenția “Moldsilva” și Tudor Călugăreanu a fost încheiat contractul de arendă a
terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 258 din 05 noiembrie 2010,
potrivit căruia, Agenția “Moldsilva” a transmis în arendă terenul forestier cu
suprafața de 1,0 ha (situat în cadrul întreprinderii silvo-cinegetice Sil Răzeni,
ocolul silvic Ialoveni), în scop de recreere, iar Tudor Călugăreanu, în temeiul pct. 3
din contract, și-a asumat obligația să achite anual plata pentru arendă în sumă de
4450 lei. Conform aceluiași contract pârâtul Tudor Călugăreanu urma să transfere
plata pentru arendă nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor.

Reclamanta Agenția “Moldsilva” a declarat că obligațiile asumate de către

Agenția “Moldsilva” au fost îndeplinite integral, însă Tudor Călugăreanu nu și-a onorat obligațiile asumate, motiv din care a acumulat față de Agenția “Moldsilva” o datorie în sumă de 13350 lei, inclusiv suma de 4450 lei datorie pentru anul 2014, suma de 4450 lei datorie pentru anul 2015 și suma de 4450 lei datorie pentru anul 2016. Prin somația nr. AM -11/01-1368 din 22 iulie 2016, expediată în adresa pârâtului, Agenția “Moldsilva” a solicitat achitarea benevolă a datoriei, însă până la momentul adresării în judecată nu a primit nici un răspuns la această pretenție, din care motive consideră că, pentru întârzierea executării obligației pârâtului urmează a-i fi calculată dobânda în sumă totală de 4784 lei.

Reclamanta Agenția “Moldsilva” a relatat că conform pct. 52 din Regulamentul cu privire la arenda fondului forestier în scopuri de gospodărie cinegetică și de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din data de 17 februarie 2008, în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale, arendatorul este în drept să solicite rezilierea contractului de arendă, deoarece Tudor Călugăreanu nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute în contractul de arendă și, anume, pct. 5 lit. c), d), l) și n).

Reclamanta Agenția “Moldsilva” a solicitat admiterea acțiunii, rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 258 din data de 05 noiembrie 2010, încasarea datoriei în sumă de 13350 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 4784 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva lui Tudor Călugăreanu cu privire la rezilierea contractului de arendă, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, s-a reziliat contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 258 din 05 noiembrie 2010 încheiat între Agenția „Moldsilva” și Tudor Călugăreanu, s-a încasat din contul lui Tudor Călugăreanu în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în sumă de totală de 13350 lei, s-a încasat din contul lui Tudor Călugăreanu în beneficiul Agenției „Moldsilva” dobânda de întârziere în sumă de totală de 4784 lei, s-a încasat din contul lui Tudor Călugăreanu în beneficiul Agenției „Moldsilva” cheltuieli de judecată alcătuite din cheltuieli privind citarea publică în sumă de 264 lei și trimiteri poștale sub formă de telegramă în sumă de 42,18 lei, iar în total suma de 306,18 lei, s-a încasat din contul lui Tudor Călugăreanu în beneficiul statului taxa de stat pentru care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii în sumă de 544,02 lei.

Prin decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Tudor Călugăreanu și s-a menținut hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția “Moldsilva” împotriva lui Tudor Călugăreanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că conform contractului de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 258 din 05 noiembrie 2010, încheiat între Agenția “Moldsilva” și Tudor Călugăreanu, Agenția “Moldsilva” a transmis în arendă terenul forestier cu suprafața de 1,0 ha, parcela 55 subparcelele B.D din ocolul silvic Ialoveni al întreprinderii Silvo-

Cinegetice de stat „Ialoveni”, pe un termen de 49 ani cu plata de arendă anuală, dar nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor în sumă de 4450 lei, iar arendașul Tudor Călugăreanu a preluat terenul nominalizat mai sus și s-a obligat să achite plata de arendă stabilită în contract. Conform actului de primire - predare a terenurilor fondului forestier în arendă în scop de recreere din 23 mai 2013, se atestă faptul, că Întreprinderea de Stat Silvo – Cinegetică „Sil - Răzeni”, în persoana directorului Constantin Pelivan, a transmis în arendă terenurile Fondului forestier, conform contractului nr. 258 din 05 noiembrie 2010. Conform actului de verificare a decontărilor reciproce la data de 05 octombrie 2016, între Agenția “Moldsilva” și Tudor Călugăreanu, din cauza neachitării plății de arendă în baza contractului nr. 258, pentru anii 2014-2016, Tudor Călugăreanu a acumulat față de Agenția “Moldsilva” datoria în sumă de 13350 lei, formată din suma de 4450 lei, datorie pentru anul 2014, suma de 4450 lei, datorie pentru anul 2015 și suma de 4450 lei, datorie pentru anul 2016.

Instanța de apel a reținut că din cauza neonorării obligațiilor contractuale, la 22 iulie 2016, reclamanta a expediat în adresa pârâtului reclamația nr. AM-11/01-1368 prin care a solicitat stingerea datoriei în termen de 30 zile, care însă a rămas nesatisfăcută. Totodată, conform pct. 17 lit. b) al Contractului, acesta poate fi reziliat prin hotărâre de judecată, la cererea uneia dintre părți în cazul neexecutării de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale, iar potrivit prevederilor pct. 21 și pct. 22 din acest Contract, divergențele care apar între părți se soluționează pe cale amiabilă, iar în cazul în care situațiile nu vor fi rezolvate amiabil, acestea vor fi soluționate pe cale judiciară. Pentru soluționarea amiabilă a situației apărute partea interesată va remite celeilalte părți o pretenție, care urmează a fi soluționată în termen de 10 zile din data recepționării.

Instanța de apel a constatat că apelantul Tudor Călugăreanu nu și-a onorat obligațiunile contractuale, de plată a arendei, obligație care a rămas neexecutată chiar și după expedierea unei somații prealabile, prin ce a admis încălcări esențiale de executare a obligațiunilor contractuale, circumstanța numită i-a acordat dreptul intimatului de a se adresa în instanță cu acțiune, privind încasarea forțată a datoriei și cu cerința de a rezilia contractul. Instanța de apel accentuează, că apelantul/pârât Tudor Călugăreanu recunoaște, că a admis restanțe la plata pentru arendă. Momentul respectiv este demonstrat prin neatacarea hotărârii judecătorești în partea încasării datoriei la arendă, cum și prin faptul achitării acestei datorii, fapt confirmat prin dispoziția de încasare nr. 22 din 07 februarie 2018 și bonul fiscal. Astfel, Colegiul conchide cert comiterea de către pârâtul/apelant a faptei, ce se încadrează în situația de neexecutare esențială a condițiilor contractuale. Or, ultimul a admis restanțe la plata arendei pentru trei ani 2014 ,2015 și 2016.

Instanța de apel a respins poziția invocată de apelant, precum că partea oponentă nu ar fi respectat prevederile contractuale și legale la înaintarea pretenției de reziliere a contractului, pretinzând că Agenția “Moldsilva” nu ar fi indicat în acțiunea actuală adresă de domiciliu a apelantului/pârât, deoarece acesta în perioada de după încheierea contractului de arendă și-ar fi schimbat adresa de domiciliu, cât și faptul că instanța de fond urma să interpeleze Agenția Sservicii Publice pentru a determina actuala adresă a apelantului, iar prin urmare a dispus

ilegal citarea publică a sa.

Instanța de apel a reiterat că Agenția “Moldsilva” la data de 22 iulie 2017 a remis în adresa lui Tudor Călugăreanu somație prealabilă, în care s-a solicitat achitarea în termen de 30 zile a datoriei existente. Potrivit somației, arendatorul l-a informat pe arendaș, că în cazul în care nu v-a îndeplini solicitările din somație în termenul acordat, se v-a adresa cu acțiune în instanță, inclusiv cu cerința de reziliere a contractului, apelantul însă nu a recepționat corespondența, urmare a cărui fapt cererea prealabilă a fost restituită expeditorului.

Invocarea faptului că Tudor Călugăreanu și-a schimbat viza de reședință, nu echivalează și nu poate fi calificată drept nesoluționare prealabilă a litigiului și acest moment nu poate fi încriminat părții oponente, ca situație de nesoluționare prealabilă, extrajudiciară a litigiului. Or, după cum s-a indicat, arendatorul și-a îndeplinit obligația contractuală, a somat arendașul și i-a solicitat executarea obligațiilor contractuale, acordându-i în acest sens un termen mai mare decât cel prevăzut de contract. Tudor Călugăreanu, însă, nu a dat dovadă de diligență, nu a înștiințat reclamantul/intimatul despre faptul că și-a schimbat viza de reședință și nu a îndeplinit obligațiile contractuale în termenul ce i s-a acordat. Corespunzător, este doar vina arendașului Călugăreanu Tudor, care nu a executat obligațiile asumate prin semnarea contractului în modul, termenul și volumul prevăzut de contract, respectiv, apelantul/pârât, de și nu a executat prevederile contractuale, încearcă să invoce și prezinte în apărarea sa neglijența și inacțiunile sale în raportul juridic avut cu Agenția “Moldsilva”, încercând să motiveze temeinicia cererii de apel prin culpa sa. Instanța de apel, însă, nu poate admite o asemenea abordare a situației, deoarece doar apelantul este unica persoană vinovată de nerespectarea, încălcarea și neexecutarea esențială a contractului semnat cu partea oponentă.

Instanța de apel a reiterat că Agenția “Moldsilva” a remis în adresa lui Tudor Călugăreanu somație de executare a obligațiilor, avertizând arendașul/locatarul despre consecințele neexecutării obligațiilor asumate prin semnarea contractului. La data de 21 iulie 2017 somația a fost restituită din motivul adresei incomplete a apelantului Tudor Călugăreanu, adresă pe care ultimul a indicat-o în contractul de arendă. Corespunzător, instanța de apel a relatat că doar existența vinovăției apelantului pentru neexecutarea esențială a obligațiilor asumate prin semnarea contractului, deoarece a admis restanțe la plata locațiunii, adică a îndeplinit defectuos obligațiile contractuale, urmare a cărui fapt Agenția “Moldsilva” a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată, iar instanța corect și legal a admis acțiunea.

În acest context, instanța de apel a accentuat că apelantul deși pretinde executarea integrală a obligațiilor contractuale, potrivit înscrisurilor prezentate însăși de apelant, datoria pentru arenda terenului a fost achitată abia în data de 07 februarie 2018, adică peste aproximativ un an și patru luni după adresarea locatorului cu prezenta acțiune în instanță.

Instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către apelant sunt neîntemeiate, instanța de apel ajungând la concluzia de a respinge apelul declarat de Tudor Călugăreanu și de a menține hotărârea primei instanțe.

La 10 decembrie 2019, Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul Tudor Călugăreanu a invocat că instanțele judecătorești inferioare nu au dat o apreciere corectă tuturor circumstanțelor cauzei și că concluziile instanțelor judecătorești inferioare sunt în contradicție cu materialele cauzei, astfel interpretând în mod eronat legea.

Recurentul Tudor Călugăreanu a indicat că la data de 07 februarie 2018 datoria pentru arendă a fost achitată, fapt confirmat prin dispoziția de încasare nr.22 și bonul fiscal, anexate la cerere, astfel recurentul a declarat că la data emiterii hotărârii, datoria de facto a fost stinsă integral, fiind achitată, prin urmare este neîntemeiată cererea privind rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 258 din 05 noiembrie 2010.

Recurentul Tudor Călugăreanu a relatat că referitor la încasarea dobânzii de întârziere, declară că este subsecventă pretenției privind încasarea datoriei, iar cât privește cheltuielile de judecată solicitate de partea reclamantă/intimată cu titlu de citare publică și pentru expedierea telegramei, le consideră nejustificate, deoarece, locul de aflare a pârâtului/apelant era cunoscut.

Recurentul Tudor Călugăreanu a mai indicat că instanța de fond ilegal a dispus citarea sa publică, odată ce informația referitoare la adresa sa de domiciliu este înscrisă în Registrul persoanelor ținut de CRIS Registru, astfel lipsa de citare legală la examinarea cauzei date a dus la examinarea unilaterală a cauzei, privându-l astfel de dreptul la apărare, dreptul de a prezenta probe, ceea ce a dus la emiterea unei hotărâri ilegale.

Recurentul Tudor Călugăreanu a invocat că nu a fost citat legal privind desfășurarea procesului, fiind indicată adresa de domiciliu greșită, deoarece el pe adresa la care a fost citat nu mai locuiește din octombrie 2017, ulterior până în iulie 2018 a avut înscriere în altă parte, iar în prezent are domiciliul pe str. Maria Drăgan 38, ap. 77, mun. Chișinău, fapt confirmat prin înscrierile din fișa de însoțire a buletinului de identitate, astfel, reclamantul/intimat fără a verifica în registrul cetățenilor, a indicat în cererea de chemare în judecată adresa sa veche, iar instanța fără a verifica corectitudinea datelor prezentate, a expedit citațiile.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expedită participanților la proces la data de 27 noiembrie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 2a-3824/18 (f.d. 115, vol. I), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, la data de 10 decembrie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 23 decembrie 2019, în adresa intimată Agenția “Moldsilva” a fost expediată copia recursului declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata Agenția “Moldsilva” nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus în termen referință.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tudor Călugăreanu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția "Moldsilva" împotriva lui Tudor Călugăreanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan